

Notă informativă

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și scopul urmărit

În temeiul prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 948 din 07 august 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de repatriere a copiilor și adulților-victime ale traficului de ființe umane, a persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale este responsabil de efectuarea tuturor acțiunilor ce țin de pregătirea și realizarea procedurii de repatriere a victimelor traficului de ființe umane (adulți și copii), persoanelor aflate în situație de dificultate, precum și a copiilor neînsoțiți.

Angajamentele Republicii Moldova asumate urmare a ratificării tratatelor internaționale pe domeniu, precum și experiența acumulată pe parcursul realizării misiunilor de repatriere (adulți și copii) au impulsionat necesitatea operării anumitor modificări și completări la cadrul normativ din domeniu, în vederea asigurării abordării axate pe respectarea drepturilor omului a persoanelor marginalizate sub aspect social și economic.

Atât Convenția Consiliului Europei privind Lupta Împotriva Traficului de Ființe Umane ratificată de RM, cât și Recomandările experților GRETA adresate Guvernului urmare a exercițiului de monitorizare, adoptate la data de 23 mai 2016 în cadrul ședinței a 18-a a Comitetului Părților, reiterează importanța luării în considerație a perspectivei drepturilor omului, atât în formarea specialiștilor responsabili de prevenirea și lupta împotriva traficului de ființe umane, cât și în prestarea diferitor tipuri de servicii orientate pentru protecția drepturilor victimelor, inclusiv protecția victimelor față de traficanți.

Modificările propuse în proiect sunt condiționate de necesitatea îmbunătățirii mecanismului de repatriere a victimelor traficului de ființe umane și persoanelor aflate în dificultate prin stipularea concretă a mecanismului de identificare a persoanei aflate în dificultate, precum și conținutul dosarului de repatriere pentru victima traficului de ființe umane și a persoanei aflate în dificultate (persoane adulte).

Totodată, menționăm că, proiectul propus este bazat și pe analiza, concluziile și recomandările oferite Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de către experții internaționali și naționali care au realizat evaluarea gradului de implementare al Strategiei Sistemului național de referire pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, implementat în perioada 2009-2016. Această activitate a fost posibil de realizat grație suportului oferit de Organizația Internațională pentru Migrație, ICMPD și societatea civilă, care a avut drept rezultat elaborarea a 2 rapoarte:

- Raportul de Evaluare independentă a Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (expert internațional- Liliana Sorrentino);
- Raportul „Funcționarea Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane în Republica Moldova. Lecții învățate și perspective”. (experți naționali T.Fomina; A. Lutenco).

2. Principalele prevederi ale proiectului

Prevederile prezentului proiect a Hotărârii de Guvern se referă la:

I. Modificarea noțiunii de “persoană aflată în dificultate” care presupune în mod special, lărgirea subiecților implicați în procesul de identificare și referire a persoanei aflate în dificultate către misiunile diplomatice și oficiile consulare, prin demersuri oficiale din partea organelor de asistență socială și/sau medicală. Aceste modificări au fost impuse în contextul eficientizării procedurii de repatriere, prin constatarea și identificarea mai eficientă a persoanelor care se află în dificultate.

Totodată, pct. 2 din Regulament a fost completat cu definiția de “repatriere”, oferind în acest sens o claritate cu privire la măsurile ce necesită a fi întreprinse în procedura de repatriere și subiecții implicați direct responsabili de desfășurarea acesteia.

II. Includerea în cadrul pct. 50¹ al Capitolului V după cuvântul “informații” a cuvântului ”suplimentare”, iar după cuvântul “repatrierii” se include sintagma “prin asistența oferită de către însoțitor/însoțitori”. Aceste completări se propun a fi introduse prin prisma atribuțiilor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în procesul de repatriere a persoanelor adulte, prin solicitarea unor informații suplimentare despre situația în care se află persoana, inclusiv și oferirea asistenței de către însoțitor/însoțitori.

De asemenea, din cadrul acestui capitol a fost modificat pct. 56 din Regulament, reieșind din faptul că, în unele cazuri de repatriere, demersurile se primesc din partea instituțiilor sociale și medicale direct, iar concursul consulatelor se valorifică la etapa de asistență propriu-zisă a procedurii de repatriere.

III. Completarea Secțiunii I a Capitolului V cu un nou articol (art. 56¹), care stabilește conținutul dosarului de repatriere pentru victima traficului de ființe umane și a persoanei aflate în dificultate. În acest sens, procedura de repatriere a victimelor traficului de ființe umane și a persoanelor aflate în dificultate (persoane adulte) va fi inițiată în baza unui set de acte confirmative, care vor simplifica și eficientiza această procedură. În același timp, acest articol aduce o claritate procedurii de repatriere prin prisma determinării soluției unor situații care apar în practică, care nu sunt prevăzute la moment în Hotărârea de Guvern nr. 948 din 07 august 2008.

IV. Completarea Secțiunii I a Capitolului V cu un nou articol (art. 57¹).

Acest articol stabilește aspectul de verificare a profilului infracțional al persoanei în procesul ce ține de pregătirea și demararea procedurilor de repatriere, prin informarea și solicitarea Ministerului Afacerilor Interne verificarea faptului dacă persoana care se propune a fi repatriată nu se află în căutare pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni. În cazul răspunsului afirmativ, Ministerul Afacerilor Interne va prelua cazul cu asigurarea examinării în corespundere cu procedurile stabilite”.

V. Capitolul V, Secțiunea 2, la pct. 59 sintagma “facilitează accesul reprezentanților Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Sănătății desemnați să întâmpine persoana repatriată” se substituie prin “acordă suport în recepția la punctul de trecere al frontierei a persoanei desemnate de instituția de resort”.

Această modificare a fost operată în contextul redacțional în vederea racordării la principiile și regulile de activitate ale serviciului vamal.

VI. Excluderea expresiei “și potențialelor victime ale” din sintagma “Sistemului național de referire pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane”, din Secțiunea 3, Capitolul V. Această modificare este necesară din considerentul că, în legislația națională, pe domeniile de protecție socială al grupurilor vulnerabile a fost dezvoltată și cuprinde o serie de abordări noi, mecanisme instituționale și de intervenție reieșind din specificul grupurilor. Prin intermediul asistenței potențialei victime în cadrul Sistemului Național de Referire au fost asistate o serie de categorii de persoane, respectiv necesitatea de asistență prin intermediul SNR la aceste categorii de populație decede, profesioniștii dispunând în acest context de alte mecanisme aprobate, cum ar fi: victimele violenței în familie, copilul aflat în dificultate.

Totodată, vă aducem la cunoștință că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale planifică dezvoltarea unui concept de asistență a victimelor în corespundere cu Legea nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, astfel, focusând-se pe conturarea mecanismului, în special pe victime.

VII. Pe tot parcursul textului cuvintele “Ministerul Sănătății” și “Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei” se substituie prin “Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” la forma gramaticală corectă, în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate.

3. Fundamentarea economico-financiară

Promovarea proiectului Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr. 948 din 07 august 2008 nu reclamă cheltuieli suplimentare, decât cele planificate în prezent pentru misiunile de repatriere.

4. Transparența în procesul decizional/coordonarea proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea modificărilor și completărilor este plasat pentru consultare publică pe site-ul <http://msmps.gov.md/ro/content/transparenta>.

Secretar de Stat



Viorica DUMBRĂVEANU